

The Journal of Academic Social Science Studies

International Journal of Social Science

Volume 6 Issue 3, p. 729-745, March 2013

**YABANCI DİL OLARAK TÜRKÇE (YDT) BAŞLANGIÇ
SEVİYESİ ÖĞRENCİLERİNİN YAZIM YANLIŞLARI**
*SPELLING MISTAKES OF 'TURKISH AS A FOREIGN LANGUAGE'
ELEMENTARY LEVEL STUDENTS*

Okt. Hayrettin TUNÇEL

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Rektörlük Türk Dili Bölümü.

Abstract

This study aims to determine the common spelling mistakes of elementary-level Turkish language learners. The sample group consists of Belarusian students who learn Turkish as a foreign language at Canakkale 18 Mart University.

This research is a qualitative-designed case study. One fundamental feature of case study research is that it meticulously examines one or two variable parameters (Yildirim & Simsek, 2011). The data is collected from the portfolio files of the students who took a Turkish language course during the 2012 summer exchange program at COMU's main campus. A detailed report is submitted to the students regarding their work, after their work was analysed for spelling mistakes. The original copy is kept in the portfolio files.

According to Yildirim and Simsek (2011), case studies enable a researcher to conduct multi-purpose data collection methods and thus to attain a wide variety of data to confirm the findings. In this regard, the final writing exam sheets are added to the students' portfolios, and their compositions are also taken into consideration in the process. Each portfolio consists of five writing assignments of 100 words and one end of year composition exam of 250 words. While analyzing the data, analysis is divided into 3 groups as letters and

punctuation, addition writing and word writing errors. The correct spelling of the words are given in the some table.

In the analysis process, data is divided into 3 categories; letter and punctuation mistakes, inaccurate word usage, and prefix mistakes. The mistakes are clearly presented along with the spelling corrections.

Key Words: Teaching Turkish to Foreigners, Foreign Language Spelling Mistakes, Elementary Level Turkish Learners.

Özet

Çalışmanın amacı; yabancı dil olarak Türkçe öğrenen başlangıç seviyesi öğrencilerinin yazım yanlışlarının neler olduğunun tespit edilmesidir. Çalışmanın evrenini Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Türkçe Öğretimi Uygulama ve Araştırma Merkezinde (TÖMER) yabancı dil olarak Türkçe kursu alan Belaruslu öğrenciler oluşturmaktadır.

Nitel bir araştırma olarak tasarlanan araştırmanın deseni durum çalışmasıdır. Durum çalışmasının en temel özelliği bir ya da birkaç durumun derinliğine araştırılmasıdır (Yıldırım ve Şimşek 2011). Çalışmanın verileri, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesinde 2012 yaz değişim programında, Belarus'tan Çanakkale'ye gelerek, üniversitede Türkçe kursu alan öğrencilerin portföy dosyalarından elde edilmiştir.

Kursta işlenen her ünite sonunda, üniteye öğrenmiş oldukları konu ile ilgili yazım çalışması yapan öğrencilerin yazım hataları, kurs okutmanları tarafından analiz edildikten sonra öğrencilerle paylaşılmıştır. Çalışmaların orijinaleri portföy dosyalarında saklanmıştır.

Yıldırım ve Şimşek(2011)'e göre durum çalışmalarında birden fazla veri toplama yöntemi işe koşulur, bu yolla zengin ve birbirini teyit edebilecek veri çeşitliliğine ulaşılır. Bu nedenle öğrenci dosyalarına, kurs sonu sınavlarında yazmış oldukları kompozisyonlar da eklenmiş ve her bir öğrencinin kompozisyonları da incelenerek çalışmaya dâhil edilmiştir. Her bir portföy 100'er kelimedenden oluşan yazı ödevleri ve 250 kelimelik yıl sonu sınavı kompozisyonundan oluşmaktadır.

Veriler analiz edilirken; öğrencilerin yazım yanlışları; *harf ve noktalama, sözcük ve ek yazımı yanlışları* olmak üzere 3 gruba ayrılmıştır. Yanlış yazılan kelimelerin doğru yazımları aynı tabloda verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Yabancılar Türkçe Öğretimi, Yabancı Dil Yazım Yanlışları, Başlangıç Seviyesi Türkçe

1. Giriş

Ülkemizde *Türkçe eğitimi* denildiği zaman genel anlamda ana dili eğitimi akla gelmektedir. Henüz yabancı dil olarak Türkçe eğitimi veren bir lisans programımız

bulunmamaktadır. Sınırlı üniversitede bulunan yabancılara Türkçe Öğretimi yüksek lisans programları haricinde akademik anlamda yabancı dil olarak Türkçe üzerine çalışan bir birim bulunmamaktadır. Dolayısıyla dilimizin geleceği adına derinlemesine çalışma yapabilecek akademisyenlerin yetişmesi için yeterli ortamların bulunmadığı görülmektedir. Anabilim dalı olarak bir doktora programının bulunmamasının, yabancı dil olarak Türkçenin akademik anlamda yeterince ve gereğince çalışılmamasının bir sebebi olduğu söylenebilir. Tıpkı ana dili eğitimi gibi yabancı dil eğitiminde de okuma, dinleme, anlama ve yazma dilin temel işlevlerini oluşturmaktadır; lisans, yüksek lisans ve doktora programlarının açılması bu becerilerin istenilen ölçüde ve akademik olarak çalışılması için zemin oluşturmuş olacaktır. Bu temel dil becerileri arasında yazma becerisinin, diğer tüm temel dil becerilerini kapsadığı, yorum, analiz, sentez ve birikim gerektirdiği için daha zor ve ileri düzey bir beceri olduğunu söylenebilir. Okuma becerisinde (ve diğer temel dil becerilerinde) zihni harekete geçiren bir uyarıcı olduğu halde yazmanın uyarıcısı, bellek ve çağrışımlarla zihin tarafından üretilir (Alperen, 1994). Dolayısıyla zihin okuma, dinleme ve konuşma aracılığı ile belli bir birikim sahibi olduktan sonra bir üst düzey beceri olan yazma için analiz, sentez gibi aşamaları gerçekleştirmek durumundadır. Bu yönleri ile yazma becerisi diğer temel dil becerilerinden ayrılmaktadır. Chomsky (2001)'e göre dil insanların birbirleri ile iletişim için kullandıkları sesler sistemidir. Bu sesler sisteminin belirli sembollerle yazıya aktarılma işi ise ortak bir kullanımla yani yazı ile gerçekleşmektedir.

Ana dili öğretimi iletişimin iki ana unsuru üzerine temellendirilmiştir. Köse ve Şahin (2008)'e göre bu öğretimin özü, karşı tarafın yazılı ve sözlü ifadelerini doğru anlayabilme, daha sonra ise duygu ve düşünceleri sistemli bir şekilde aktarabilmektir. Yazılı anlatım dil becerisinin diğer temel dil becerilerinden sonra geldiğini söyleyebiliriz. Öncelikle, birey karşı tarafı doğru bir biçimde anlamalı daha sonra da kendisini yazılı ve sözlü olarak ifade etmelidir. Cook (1997) yabancı dil öğrenenler için etkili bir yazı dili kullanımının çok önemli olduğunu belirtir. "Dinleme, konuşma, okuma ve yazma etkinlikleri sonucu bireyin anlam evreni oluşmaktadır" (Server, 2000). Anadil eğitiminden farklı olarak, yabancı dil öğretiminde öğrenciler, dil öğrenimine adım attıkları zaman farklı sesler ve dil karakterleri ile karşılaşabilmektedirler. Bu durum farklı alfabe sistemlerini kullanan öğrencilerde tedirginliğe yol açabilmektedir. Yabancı öğrencilerin alfabe farkındalığına alışmaları için yabancı dil olarak Türkçe derslerinde ilk derste alfabede bulunan seslerin okunuşlarının verilmesinin faydalı olacağı söylenebilir. Örneğin ana dili İngilizce olan bir öğrenci Türkçede bulunan "a, b, c" seslerini farklı seslendirmektedir. Bu öğrenciler "Ceylan" kelimesini "Seylan", "Kız" kelimesini "kiz" şeklinde söyleyebilmekte ve bu kelimeleri yazıya dökerken de bu bağlamda hatalar yapabilmektedirler. Yine ana dili İngilizce olan temel seviye Türkçe (A1) öğrencilerinin kendi alfabelerinde bulunmayan ş, ç, ğ gibi harfleri okumalarında ve yazmalarında sorunlar görülmektedir. Croft (1983) etkili yazabilmek için dikte çalışmalarına önem vermenin oldukça önemli olduğunu

belirtmektedir. Dolayısıyla özellikle temel seviye (A1 ve A2) öğrencileri için yazma aktivitelerinin dilin içselleştirilmesi, seslerin öğrenilmesi için oldukça faydalı ve gerekli olduğu söylenebilir.

Avrupa Dilleri Öğretimi Ortak Çerçeve Metni dil kriterlerini A1 seviyesinden C2 seviyesine kadar altı farklı düzeyde ele almıştır. Her bir seviye öğrencilerinden beklenen dil kazanımlarının ayrıntılı olarak anlatıldığı bu metinde öğrencilerden beklenen yazma becerilerine yönelik tablolar da yer almaktadır. En temel seviye olan A1 ve A2 seviye öğrencilerinden beklenen yazma becerileri aşağıda ifade edilmiştir (MEB 2011):

A1: Basit, ayrı tümleçler ve cümleler yazabilir.

A2: Bir dizi basit tümleçleri ve cümleleri “ve”, “ama”, “çünkü” gibi basit bağlaçlar kullanarak yazabilir.

Hem ana dil eğitiminde hem de yabancı dil eğitiminde yazılı anlatım becerisini geliştirmenin en etkili yolu, kompozisyon çalışmalarıdır. Kompozisyon sözcüğü, parçalardan oluşan bütünlük anlamına gelmektedir (Cemiloğlu 2003, 119). Dolayısıyla orta ve ileri seviye öğrencilerinden bir konu hakkındaki düşüncelerini bir bütün oluşturacak şekilde ifade etmeleri istenebilir. Ancak temel seviye öğrencilerinden; akıcı bir Türkçe ile farklı ilgili alanlarına yönelik, değişik kaynaklardan bilgileri toplayarak analiz eden yazma aktiviteleri beklenmemektedir. Bu öğrencilerden yakından uzağa ilkesine uygun olarak kendisi, ailesi, sınıfı, ülkesi ve bulunduğu yabancı ülke ile ilgili, mantıksal tutarlığı bulunan, dil kurallarına uygun olarak yazılmış *ve, ama çünkü* gibi bağlaçlarla birbirine bağlanmış cümleler yazmaları beklenmektedir. Bu bağlamda sınırlı bir sözcük birikimine sahip bulunan A1 ve A2 seviye öğrencilerine yönelik tasarlanan yazma aktivitelerinde dikte yöntemi kullanılabilir. Dikte kelimesinin anlamı sözlükte; *bir başkasına o anda söyleyerek yazdırma, yazdırım* olarak geçmektedir (Türk Dil Kurumu 2011). Yabancılar Türkçe öğretiminde dikte yöntemine sıkça başvurulmaktadır. Çünkü dile ait kurallar öğrencilerin yazım yanlışlarının anında düzeltildiği ortamlarda daha iyi kavratılabilir. Sınıfta uygulanabilecek dikte çalışmaları sayesinde öğrencilerin yazmaya yönelik sorunlarını giderme adına önemli adımlar atılabilir.

Temel seviye öğrencilerine yönelik kelime, cümle ve paragraf düzeyinde bazı yazma aktivitelerine aşağıda değinilmiştir (Bilkan ve diğerleri, 2004):

1. Metni Yeniden Yaz: Öğretmen okunan ya da (orta ve ileri düzey öğrencileri için) anlatılan bir metni öğrencilere dağıtır, onlardan altı çizili kelimeler yerine başka kelimeler getirerek metni yeniden yazmaları istenir. Seçilen kelimeler altı çizili kelimelerin eşanlamlıları olabilir ya da anlamı bozmayacak kelimelerden seçilebilir.

“Benim Adım Meltem. İstanbulluyum. Uluslararası Türk Kolejinde okuyorum. Türkçe, İngilizce ve Fransızca biliyorum...” (Öztürk ve diğerleri 2005). Bu cümlelerde öğrenciler altı çizili kelimeler yerine sırasıyla *öğrenciyim* ve *konusuyorum* kelimelerini yazabilirler.

2. Mutlu Alfabe: Öğrencilerden kurdukları cümlede her kelimenin ilk harfinin alfabetik sıraya göre olması istenir. “Annem, benim cüzdanımı çaldırdı.”

3. Akrostiş: Öğretmen, öğrencilerden verilen bir kelimenin ilk harflerini kullanarak cümleler kurmalarını ister. Örneğin öğretmen kitap kelimesini verir. Öğrencilerin yazacakları cümlelerin ilk harfleri k, i, t, a ve p ile başlamalıdır.

Kitap okumayı çok severim. İstanbul çok kalabalıktır. Tatiller neden hızlı biter?

Açma ve simit istiyorum. Pırasa faydalı bir sebzedir.

4. Uzaylılar: Öğretmen öncelikle öğrencilere bir hikâyeden bahseder. Hikâyeye göre öğrenciler bir yıl süren bir uzay yolculuğundan henüz dönmüşlerdir. Bu yolculukta farklı uzaylı arkadaşlar edinmişlerdir. Daha sonra öğretmen öğrenciler hazırlanmış oldukları kağıdı dağıtarak boşlukları uzaylı arkadaşına göre doldurmalarını ister. Öğrenciler daha sonra bu bilgileri kullanarak bir paragraf yazarlar. Kendi cevapları ile sınıftan bir arkadaşının cevabını karşılaştırırlar. Sorulabilecek örnek sorular şu şekildedir: (a) Arkadaşın adı nedir? (b) Nereli? (c) Kaç kardeşi var? (d) Ne yemeği seviyor? (e) En sevdiği içecek nedir? (f) Saçları ve gözleri ne renk?

5. İlk Defa Ne Zaman?: Öğretmen sınıfı ikili gruplara ayırır. Öğrenciler karşısındaki kişiye önceden hazırlanmış tablodaki soruları sorarak boşlukları doldurur. Daha sonra bu cevapları belli bir format ile cümle haline getirir. (a) İlk defa ne zaman bisiklete bindin? (b) İlk defa ne zaman mektup yazdın? (c) İlk defa ne zaman hastaneye gittin? Bu soruların karşısına; kimle, nasıl, niçin, nerede gibi sorular eklenebilir.

6. Uzaklardayım: Öğretmen öğrencilere (öğrencileri iki grup yaparak) önceden hazırlanmış bir kart dağıtır ve bu kartı yönergelere uygun olarak dağıtmaları istenir.

Sevgili

Çanakkale'ye ile geldik (ne zaman ve ne ile?).
Burada öğreniyorum (Hangi dili?). Türkçe bir dil (Nasıl bir dil?) Türkiye'de yemekler (Yemekler nasıl?).

7. Robot Programlayalım: Öğretmen öğrencilere “Herkes kendine özel bir robot yapacak. Robotunuz için aşağıdaki kelimeleri cevaplayınız.” der ve yönlendirme cümlelerini aşama aşama tahtaya yazar. Öğrencilerin cevaplarının yazması için her sorudan sonra bir süre beklenir: (a) Robotu programlamak için son öğrendiğiniz beş kelimeyi yazınız. (b) Robotun yapabileceği beş ilgi çekici işi yazınız. (c) Robot ile ilgili bir reklam metni hazırlayınız. Bu reklamı okuyanlar robotunuzu almak istesin. (d)

Robot tamamlandıktan sonra size bir mektup yazmış. Mektubu okuyunuz. (Bu aşamada öğretmen öğrencilerden robotun ağzından bir mektup yazmalarını söyler.)

8. Misafiriniz Var: Öğretmen öğrencilere “Deniz aşırı bir ülkeden misafiriniz gelecek. Sizinle birkaç gün geçirecek. Misafirleriniz için bir program yapmanızı istiyorum.” der ve yönlendirici cümleleri tahtaya yazarak öğrencilerin verdikleri bilgilere göre misafire mektup yazmalarını söyler: **(a)** Misafirlerinize tavsiye edeceğiniz beş yer belirleyin. **(b)** Misafirlerinize kesinlikle tavsiye etmeyeceğiniz beş yer belirleyin. **(c)** İki günlük bir gezi programı belirleyin. Süreyi de belirterek gizelecek yerlerin özelliklerinden de bahsedilecek.

9. Aileni Tanıt: Öğretmen, öğrencilere örnek soruları verir. Öğrenciler önce soruları cevaplar, sonra cevaplardan hareketle bir paragraf yazar. **(a)** Aileniz kaç kişiden oluşmaktadır? **(b)** Babanın adı nedir? **(c)** Baban kaç yaşında? **(d)** Annenin adı nedir? **(e)** Annen kaç yaşında? **(f)** Ailen nerede yaşıyor? **(g)** Babanın ve annenin mesleği ne? **(ğ)** Kaç kardeşin var? **(h)** Kardeşlerin kaç yaşındalar?

10. Ev arıyorum: Öğrenciler kiralık bir ev aramaktadır. Öğretmen emlakçı ile öğrenci arasında geçmesi olası bir diyalogu dağıtır. Bu ana hatları verilmiş kısa cümlelerden bir diyalog yazılacaktır. (E) emlakçı, (K) ise kiracı anlamına gelmektedir.

Emlakçı : **(a)** Evi tarif edin, çok iyi halde olmadığını da belirtin. **(b)** Eşyalarda küçük değişiklikler yapılacağını belirt, bu eşyaları belirt. **(c)** Merkezi ısıtmadan kombiye geçileceğini söyle. **(d)** Tamirat yapılacağını söyle. **(e)** Daireyi hemen tutabileceğini söyle. **(f)** Daire ile ilgilenen başkaları da olduğunu söyle.

Kiracı: **(a)** Duvar kağıdı ve halı hakkında fikir yürüt. **(b)** Daire soğuk ve rutubetli. **(c)** Camlar değişmeli ve duvarlar elden geçmeli. **(d)** Dairenin güzel olduğunu ve beğendiğini belirt. **(e)** Düşünmek için zaman iste. **(f)** Yardımları için teşekkür et.

1.2. Amaç

Çalışmanın amacı, yabancı dil olarak Türkçe öğrenen başlangıç seviyesi öğrencilerinin yazım ve noktalama çalışmalarında hangi tür yanlışların yapıldığının tespit edilmesidir. Bu bağlamda cevap aranacak alt amaçlar aşağıda ifade edilmiştir.

1.2.1. Alt Amaçlar

a. Yabancı dil olarak Türkçe öğrenen temel seviye A1 öğrencilerinin en sık yaptıkları yazım yanlışları nelerdir?

b. Yabancı dil olarak Türkçe öğrenen temel seviye A1 öğrencileri hangi eklerin yazımında sorun yaşamaktadırlar?

c. Yabancı dil olarak Türkçe öğrenen temel seviye A1 öğrencileri kelime seçiminde yanlışlıklar yapmakta mıdır?

2. Yöntem

Bu bölümde araştırmada kullanılan model, evren ve örneklem ile veri toplama araçları hakkında bilgi verilecektir.

A. Araştırmanın Modeli

Bu çalışma temel seviye yabancı dil Türkçe öğrencilerinin yazılı Türkçeyi kullanma becerilerini ölçmeyi amaçlayan nitel bir durum çalışmasıdır. Durum çalışmasının en temel özelliği bir ya da birkaç durumun derinlemesine araştırılmasıdır. (Yıldırım ve Şimşek 2011). Çalışmanın evrenini oluşturan yabancı dil olarak Türkçe öğrencilerin her ünite sonundaki yazım çalışmaları ayrıca kurs sonu bitirme sınavındaki kompozisyonları incelenerek analiz edilmiştir.

B. Evren ve Örneklem

Çalışmanın evrenini Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi TÖMER'e gelerek bir ay boyunca yabancı dil olarak temel seviye Türkçe dersi alan 8 Belaruslu lisans öğrencisi oluşturmaktadır. Çalışmanın tüm evrelerinde evrenin tamamına ulaşılmıştır. Katılımcıların tümü Belarus'tan gelmişlerdir, buldukları üniversitede, haftada 2 saat olmak üzere yaklaşık bir dönem (6 ay) yabancı dil olarak Türkçe dersi görmüşlerdir, tüm öğrenciler Avrupa dil standartları ile belirlenmiş olan 6 temel dil seviyesinin başlangıç seviyesi olan A1 düzeyinde bulunmaktadırlar. Öğrencilerin A1 seviyesinde olduğunun tespit edilmesi için üç yol takip edilmiştir: (1) Öğrencilerin Belarus'ta bulunan Türkçe öğretmenleri ile telefon ve mail aracılığı ile öğrenciler hakkında bilgi alınmıştır. (2) TÖMER kursu başlangıcında öğrenciler, kurs okutmanları tarafından hazırlanmış olan ve yıl içerisinde kursa kayıt yaptıran yabancı öğrencilerin seviyelerini belirlemek amacı ile düzenlenmiş olan Seviye Belirleme Sınavına (SBS) tabi tutulmuşlardır. (3) Kurs veren TÖMER okutmanları ile görüşme yapılmıştır.

C. Sınırlılıklar

Çalışma Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi TÖMER'de gerçekleştirilmiştir. Çalışma bir ay süre ile yabancı dil olarak Türkçe dersi almak için kursa katılan 8 öğrenci ile sınırlıdır. Katılımcıların tümü Belarusludur.

D. Veri Toplama Araçları

Araştırmada veri toplamak için 3 farklı yol takip edilmiştir. Öncelikle kuramsal boyutun oluşturulması için çeşitli, makale, tez ve akademik çalışmalar incelenmiştir. Bu bağlamda ayrıca yabancılara Türkçe öğretimi veren iki uzman kişi ile de görüşme yapılmıştır.

Çalışmanın evrenini oluşturan öğrenciler ortalama olarak kursta her hafta bir ünite bitirmişlerdir. Bitirilen her ünite sonunda kurs öğrencilerine ünite ile ilgili seçilen bir metin dikte ettirilmiştir. Dikte çalışması için metin seçimi öğrencilerin kullandıkları Lale Türkçe Ders Kitabı 1'den yapılmıştır. Metinlerin ortalama kelime sayısı 100'dür.

Yüz kelimededen kısa metinler yine anı kitaptan farklı metinler okunarak yüze tamamlanmıştır. Öğrenciler öğretmen tarafından okunan metni kompozisyon kağıtlarına (A4) dikte etmişlerdir. Kurs okutmanları metinleri okurken kelimeleri okuma kurallarına uymaya dikkat ederek, tane tane ve düzgün bir şekilde okumuştur. Öğrencilerin yabancı bir dilde yazdıkları dikkate alınarak tüm cümleler en az iki kez tekrar edilmiştir.

Her bir öğrenci için ayrı ayrı tutulan dosyalarda dikte çalışması yapılan kağıtlar saklanmıştır. Ertesi gün kırmızı kalemle, öğrencilerin kendi yazım hatalarını görmeleri için kâğıtlar dağıtılmış ve sonrasında dosyada saklamak üzere tekrar toplanmıştır. İsteyen öğrencilere A4 kâğıtlarının fotokopileri dağıtılmıştır. 4 hafta sonunda her bir öğrencinin dosyasında 4'er adet A4 kâğıdı toplanmıştır. Toplamda 100'er kelimededen oluşan 32 adet A4 kâğıdı ile birlikte 3200 kelimeye ulaşılmıştır.

Bununla birlikte öğrencilerin kurs bitirme sınavında yazmış oldukları kompozisyonlar da dosyaya eklenerek incelenmiştir. Kompozisyon metni; en az 250 kelimededen oluşmaktadır. Öğrenciler kompozisyonlarını kendilerine yöneltilen "*Kendi ülkenizi ve kültürünüzü tanıtan en az 250 kelimededen oluşan bir kompozisyon yazınız.*" yazılı ifadesi çerçevesinde yazmışlardır. Böylece toplamda incelenen kelime sayısı 5000'e ulaşmıştır.

Katılımcılar adlarının baş harfleri ile kodlanmışlardır. Bunun nedeni veriler tabloya aktarılırken yer sıkıntısı çekmeme düşüncesidir. Bulgular bölümündeki tablolarda öğrencilerin kod isimleri kullanılmıştır. Öğrencilerin isimleri ve isimlerinin karşılığı olarak kullanılan harfler aşağıda belirtilmiştir.

Jenya	J	Alina	A	Daşa	D	Oksana	O
Maşa	M	Nastiya	N	Kristina	K	Aksana	T

E. Verilerin Analizi

Öğrencilerin dosyalarında bulunan tüm veriler öncelikle tek tek incelenerek tespit edilen yanlışlar kırmızı kalemle işaretlenmiştir. Katılımcılar her uygulama sonunda yanlışlarını görme imkânı bulmuşlardır. Ancak çalışmaların orijinalleri katılımcılara verilmemiş, dosyalarda saklanmıştır. Çalışmalarını saklamak isteyen öğrencilere çalışmaların fotokopileri verilmiştir.

Üzerinde çalışılan ve yazım yanlışları tespit edilen dikte metinleri daha sonra TÖMER'de çalışan bir başka okutmana da incelenmiş ve ikinci kez kontrol ettirilmiştir. Sonraki aşamada ise öğrencilerin tespit edilen yanlışları Microsoft Excel programına aktarılmıştır. Yapılan yanlışlar üç bölümde gruplanmıştır; *ek yanlışları*, *harf ve noktalama yanlışları* ve son olarak da *kelime yanlışları*. Örneğin iyelik eklerinin yazımı ile ilgili olarak yapılmış bir yazım yanlış ek yanlışları kısmına, noktalama işaretlerinin unutulması veya yanlış kullanımı sonucu meydana gelmiş yazım yanlışları *harf ve noktalama yanlışları* kısmına, kelimelerin yanlış seçiminden veya unutulmasından

kaynaklanan ve cümlenin anlamını bozan yanlışlıklar ise *kelime yanlışları* kısmına alınmıştır. Her yanlışın karşısına doğru kullanımları verilmiştir. Bazı kelimelerin bağlam içerisinde anlam kazandığı göz önünde tutularak, gerekli görüldüğü zaman cümlenin tamamı da tablolarda verilmiştir.

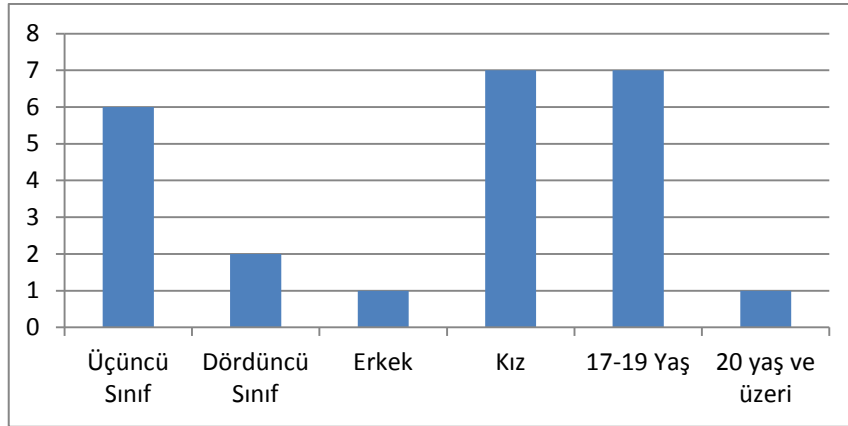
3. BULGULAR VE YORUM

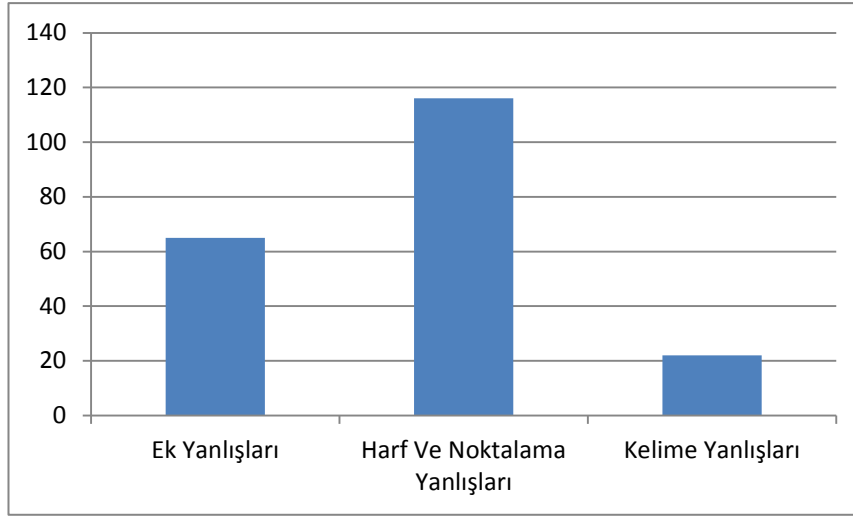
A. Kişisel Bilgilere İlişkin Bulgular

Araştırmaya katılan lisans öğrencilerine ait bulgular aşağıda verilmiştir. Bu bulgular öğrencilerin kurs başvuru formunda doldurdukları bilgilerden elde edilerek tabloleştirilmiştir.

Katılımcıların tümü, evren ve örneklem kısmında ayrıntılı olarak anlatıldığı gibi, A1 seviyesi başlangıç düzeyi öğrencileridir. Katılımcıların tümü Belaruslu üniversite öğrencilerinden oluşmaktadır ve hepsi ülkelerinde turizm ile ilgili bölümlerde öğrenim görmektedirler. Öğrencilerin gelmiş oldukları şehir Baranovich'tir.

Tablo 1: Araştırmaya katılan Belaruslu lisans öğrencilerinin sınıf, cinsiyet ve yaşa göre dağılımları.

Tablo 2: Araştırmaya sonucu tespit edilen yazım yanlışlarının dağılımı.

B. Konu İle İlgili Bulgular Ve Yorumlar

Bu bölümde veri toplama araçlarının analizi sonucu elde edilen bulgulara yer verilecektir. Bulgular; harf ve noktalama yanlışları, kelime ve ek yanlışları olmak üzere üç bölümde verilecektir.

1. Harf ve Noktalama İle İlgili Yanlışlar

Bu bölümde, harf ve noktalama ile ilgili tespit edilen yanlışlara yer verilecektir. Yanlış yazılmış kelimelerin doğru biçimleri ve hangi öğrencinin/öğrencilerin çalışmalarında yanlışlıklar tespit edildiği de tabloda belirtilmiştir.

	Harf-Noktalama Yanlışları	Doğrusu	Öğrenci
1	delim	dilim	T
2	Nüfüsü	Nüfusu	T,J,M,A,
3	Latvanya	Litvanya	T
4	Litonya	Letonya	T
5	diğlim	dilim	M
6	konuşu	komşu	M
7	değlim	dilim	T
8	üsküdar	Üsküdar	T,A,N,M,D,K
9	okumağı	okumayı	T
10	yuzmeği	yüzmeyi	T
11	ötobus	otobüs	T
12	Turkçe	Türkçe	T
13	okuyouz	okuyoruz	T
14	hayir	hayır	T,J,N,D
15	İnglizce	İngilizce	T

16	(17) haziran 1991	(17) Haziran	T
17	Devlet üniverside	üniversitesinde	T
18	Ruşçe	Ruşça	T
19	ünivesitede	üniversitede	J
20	bahcede	bahçede	J
21	cok	çok	J
22	bahcemizde	bahçemizde	J
23	Istanbul'da	İstanbul'da	J
24	ispanyolca	İspanyolca	J
25	(21) ocak	(21) Ocak	J
26	katli	katlı	J
27	iki	iki	A
28	(noktadan sonra) ben	Ben	A,M
29	külübe	kulübe	A,N,D
30	Yurta	Yurda	A
31	emeği	yemeği	A
32	Büğün	Bugün	A,M
33	elli	elli	A
34	belarusluyum	Belarusluyum	A
35	pisirdi	pişirdi	A
36	müstakıl	müstakil	N
37	icinçi	ikinci	N
38	asansor	asansör	N,K
39	meive	meyve	N
40	açları	ağaçları	N
41	ıkıyorum	yıkıyorum	N
42	öreniyoruz	öğreniyoruz	N
43	once	önce	N
44	üzüyoruz	yüzüyoruz	N,D
45	ille	ile	N
46	akşam yemeye (yiyoruz)	akşam yemeği	N
47	yaşındayım	yaşındayım	N
48	telean	telefon	N
49	yermi	yirmi	N
50	yeyorsun	iyorsun	N
51	dilli	dili	N
52	kardes	kardeş	M
53	adim	adım	N,M

54	üzmeyi	yüzmeyi	M
55	şeviyorum	seviyorum	M
56	üniversiti	üniversite	M
57	akşam eymeyi	akşam yemeği	M
58	yeyoruz	iyoruz	M
59	uyuoruz	uyuyoruz	M
60	bekleyorlar	bekliyorlar	M
61	yaşındam	yaşındayım	M
62	elle beş	elli	M
63	temuz	temmuz	M
64	öretmen	öğretmen	N,M
65	istimiyorum	istemiyorum	M
66	istiyorum?	istiyorum.	M
67	yaşıyorum	yaşıyorum	D
68	ogrenci	öğrenci	D
69	yaşında	yaşında	D
70	odali	odalı	D
71	ağaçlari	ağaçları	D
72	yaşındaim	yaşındayım	D
73	ben Kitap okumayi	kitap okumayı	D
74	yüzmeyi	yüzmeyi	D
75	Chanakkaleye	Çanakkale'ye	D
76	ötöbus	otobüs	D
77	elle	ile	D
78	arkadaşlarim	arkadaşlarım	D
79	lavabu	lavabo	D
80	akşam yemei	yemeği	D
81	iyoruz	iyoruz	D
82	uyuyorus	uyuyoruz	D
83	otüs	otuz	D
84	Engilizce	İngilizce	D
85	yuz bir	yüz bir	D
86	yeyorum	iyorum	D
87	hangi dili Konuşuyorsunuz?	konusuyorsunuz?	D
88	bört	dört	D
89	odasi	odası	D
90	oturma odasin'da	odasında	D
91	nüstakil	müstakil	K
92	kardeşim	kardeşim	K

93	Üsküdar'da	Üsküdar'da	T,J,A,N,M,D,K
94	üniversite'de	üniversitede	K
95	kopek klubessi	kulübesi	K
96	ağaları	ağaçları	K
97	kalkıyorum	kalkıyorum	K
98	üniversite'ye	üniversiteye	K
99	ötobüs	otobüs	K
100	akşam yemeğe (yiyoruz)	yemeği	K
101	Nerelesiniz?	Nerelisiniz?	K
102	Belarusluiym	Belarusluyum	K
103	Sınıf	Sınıf	K
104	kaçına	kaçıncı	K
105	koçuk	küçük	K
106	birinçi	birinci	K
107	buyuk	büyük	K
108	bim	bir	O
109	külebesi	kulübesi	O
110	çakıyorum	çıkıyorum	O
112	değişiyoruz	gidiyoruz	O
113	Belarusluym	Belarusluyum	O
114	Müdün	Müdür	O
115	on seksen	on sekiz	O
116	altmış	altmış	O

2. Ek Yanlışları

Bu bölümde, eklerin yazımı ile ilgili tespit edilen yanlışlara yer verilecektir. Yanlış yazılmış eklerin doğru biçimleri ve hangi öğrencinin/öğrencilerin çalışmalarında bu yanlışlıkların tespit edildiği de tabloda ayrıca belirtilmiştir.

	Ek Yanlışları	Doğrusu	Öğrenci
1	değil dir	değildir	T
2	Oda	O da(benimle yaşıyor)	T,A,N,M,D,K
3	lavabo (elimi yıkıyorum.)	lavoboda	T,A
4	on iki'de	on ikide	T,A,K
5	Senin adı	Senin adın	T,M
6	içmiyoz	içmiyoruz	T
7	Üçüncü sınıf bittim	sınıfı	T,K
8	dede var.	dedem	T
9	Biz ev (var)	bizim evimiz	T

10	bir kedi var.	kedim	T,D
11	Belarus'a seviyorum.	Belarus'u.	T,M,K
12	onlarda	Onlar da	T,A
13	nerede yaşıyor musunuz?	yaşıyorsunuz?	J,A
14	ailem dört kişi var.	ailemde	J,D
15	Evimiz iki oda var.	Evimizde	J,D,A
16	Çok eşyalar var.	çok eşya	A
17	Minsk seviyorum.	Minsk'i	A
18	bizim bahçenizde	bahçemizde	A,N
19	Ailem'de	Ailemde	A
20	üniversite'de	üniversitede	A
21	Çanakkale'e	Çanakkale'ye	A,J
22	üniversite'ye	üniversiteye	A
23	yüzmei	yüzmeyi	A
24	seviyorum	seviyorum	A
25	ben gidiyor muyum?	gidiyor muyum?	A
26	(Benim) bir kardeşin var.	kardeşim	A,K
27	öğrenci mi?	öğrenci mi?	A
28	(biz) okumadımız	okumadık	A
29	(sen) konuşuyorsunuz.	konusuyorsun	A
30	dersden sonra	dersten sonra	A
31	benim evin	evimin	A
32	üniversite	üniversiteye	N
33	(benim) sınıfta	sınıfta	N,M
34	arkadaşimler	arkadaşlarım	N,A
35	fil mi?	fil mi?	N
36	okumadın	okumadın	N
37	Çanakkaleye	Çanakkale'ye	M,D
38	arkadaşlerim	arkadaşlarım	M
39	arkadeşim	arkadaşım	M,O
40	ben gidiyor muyum?	gidiyor muyum?	M
41	sen geliyor mısın?	geliyor musun?	M
42	Onlar biliyor mılar?	biliyorlar mı?	M,O,K,
43	okumudum	okumadım	M
44	okumudun	okumadın	M,J
45	Rusça (benim) ana dili	ana dilim	M
46	benim anne	annem	M
47	çiçekler çok seviyor.	çiçekleri	M
48	evimde dört odası var	oda	M

49	siz alıyorsunuz	alıyorsunuz	D
50	evimiz beş katta	katlı	D
51	saat on iki uyuyoruz.	on ikide	K
52	(benim) iki kardeşin var.	kardeşim	K
53	(kahvaltı) yaptım	yaptım.	K
54	ben öğrenci	öğrenciyim	K
55	ben seviyorlar.	beni seviyorlar.	K
56	benim evini	evim	K
57	benim sınıfta	sınıfta	O,A
58	sekiz arkadaşım	arkadaşım	O
59	ben bir abim var.	benim bir abim	O,K
60	benim adın	adım	O
61	O yirmi üç yaşındasın	yaşında	O,A
62	annem adın	annemin adı	O,A
63	benim bir köpek var.	köpeğim	O,K
64	ailem seviyorum.	ailemi	O
65	Belaruslu'lar	Belaruslular	O,D

3. Kelime Yanlışları

Bu bölümde ise, yanlış kullanım ve seçim sonucu cümlenin anlamını bozan sözcüklere yer verilecektir. Gerekli görüldüğü yerlerde, yanlış kullanımı tespit edilen kelimelerin bağlam içerisinde görülmesi için cümlenin tamamına yer verilmiştir. Sözcüklerin biçimleri ve hangi öğrencinin/öğrencilerin çalışmalarında bu yanlışlıkların tespit edildiği de tabloda ayrıca belirtilmiştir.

	Kelime Yanlışları	Doğrusu	Öğrenci
1	Fransa (konuşuyorlar)	Fransızca	T
2	(üniversitede)öğreniyorum	okuyorum, öğrenciyim.	T
3	bittim.	bitirdim.	T
4	yaz dili kursu	yaz dil kursu	T
5	Türkiye'de kurs için yaşıyorum.	kalıyorum, bulunuyorum.	T
6	milion	milyon	T
7	(fil daha) büyür	büyük	J
8	Ağabi	abi (ağabey)	J
9	Üskü dar	Üsküdar	A
10	üzümü	yüzümü	A,N,M
11	ekiyorum	yıkıyorum.	A
12	France (konuşuyorlar)	Fransızca	A
13	Japonya	Japonca	A

14	Ana dilim Rusçadır var.	Ana dilim Rusçadır.	A
15	O, yemek pişirdi seviyor.	pişirmeyi	A
16	Türke ye	Türkiye'ye	N
17	sonra kahvaltıdan	kahvaltıdan sonra	N
18	kaç sen yaşındasın?	sen kaç yaşındasın?	N
19	kahvaltı yaptım değil	kahvaltı yapmadım.	N,D
20	Çinlice	Çince	M
21	bir yüz bir	yüz bir	M
22	Eviminiz bahçesi.	bahçesi var.	K

4. Sonuç Ve Öneriler

4.1. Sonuç

Çalışma sonucunda; katılımcıların çalışmalarında 200 kadar farklı yazım, noktalama ve kelime yanlışları tespit edilmiştir. Elde edilen sonuçlar aşağıda sıralanmıştır:

a. Yabancı öğrenciler eklemeleri bir dil olan Türkçenin eklerinin yazımında sorunlar yaşamaktadırlar.

b. Eklerin yazımında tespit edilen sorunlar; büyük ünlü uyumunun kullanımı, ünsüz benzeşmesi, iyelik, hal, soru, kip, ilgi ve çoğul eklerinin yazımı ile ilgilidir.

c. Noktalama işaretleri ile harflerin kullanımı ile ilgili yapılan yazım yanlışlıklarının; genellikle noktalı harflerin yazımı ile ilgili oldukları görülmüştür (hayir, iki, katli, külübe gibi). Bunların dışında, ünsüz yumuşaması, yumuşak “ğ” harfinin ve büyük harflerin kullanımı, sayıların, dil ve ırk isimlerinin yazımı, kesme, noktalama ve soru işaretlerinin kullanımları ile ilgili sorunlar da tespit edilmiştir.

d. Kelimelerin kullanımı ile ilgili olarak tespit edilen yazım yanlışlarının bir kısmı kelimelerin yanlış seçimi ile ilgilidir. Örneğin bir öğrenci; *Türkiye’de kurs için yaşıyorum* cümlesinde *kalıyorum, bulunuyorum* filleri yerine *yaşıyorum* fiilini kullanmıştır. Bazen dil ile millet isimlerinin birbiri ile karıştırılmış olduğu görülmüştür (Japonca yerine Japonya). Bazı fillerin yanlış seçimi sonucu verilmek istenilen anlamın verilemediği görülmüştür (bitirdim yerine bittim).

4.2. Öneriler

Öğrencilerin yazım yanlışları genel olarak ekler üzerinde yoğunlaşmaktadır. Buradan hareketle, yabancılara Türkçe öğretiminde özellikle başlangıç seviyesi öğrencilerine Türkçenin eklemeli bir dil olma mantığının üzerinde durulmasının gerekli olduğu söylenebilir. Büyük ünlü uyumu, hal ekleri, soru eklerinin yazımı, noktalama işaretlerinin yazımı yabancı öğrencilerin kavramakta zorlandıkları konular arasındadır. Bu bağlamda yabancı dil olarak Türkçe öğreticileri bu konularla ilgili olarak sınıf içi çalışmalara ağırlık verebilir. Öğrencilerin yazım yanlışlarının hızlı bir şekilde verilecek dönütlerle kendilerine gösterilmesi öğrenciler için önem arz

etmektedir. Dolayısıyla öğreticilerin öğrencilere hızlı ve anlaşılır dönütler vermesinin oldukça önemli olduğu söylenebilir. Bu bağlamda dikte çalışmalarının yazım yanıları'nın en aza indirilmesinde oldukça önemli olduğunu söylemek yanlış olmayacaktır.

5. KAYNAKÇA

- ALPEREN, N. (1994). "Anadili". Dil Dergisi/ Dođan Aksan Özel Sayısı, s.16, Ankara: TÖMER Yayınları.
- BİLKAN, Nesrin., TAŞDEMİR, Ercan., CAN Hüdayi (2004). Pratik Türkçe Öğretim Teknikleri, İzmir: Dilset Yayınları.
- CEMİLOĞLU, Mustafa. (2003). Türk Dili Ve Edebiyatı Öğretimi, Bursa: Alfa Basın Yayın Dağıtım Ltd.
- CHOMSKY, Noam. (2001). Dil ve Zihin (Çev. Ahmet Kocaman), Genişletilmiş Basım, Ankara: Ayraç Yayınevi.
- CROFT, C. (1983). Teacher's Manual For Spell-Write. New Zealand: New Zealand Council For Educational Research, Wellington.
- COOK, V. J. (1997). User and English Spelling, Journal of Multilingual and Multicultural Development.
- Diller İçin Avrupa Ortak Başvuru Metni (2011). Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları, http://www.dilbilimi.net/ab_diller_icin_ortak_avrupa_basvuru_metni_meb_tarafindan.pdf.
- SERVER, Sedat. (2000). Türkçe Öğretimi ve Tam Öğrenme, Geliştirilmiş Üçüncü Baskı, Ankara: Anı Yayıncılık.
- SOLATI, Akbar. (2011). Patterns Of Spelling Errors IN Language Learners's Language: An Investigation On Persian Learners Of English, Malaysia. <http://faculty.ksu.edu.sa/74597/Documents/All_papers.pdf>
- ŞAHİN, Abdullah., KÖSE, Erdoğan. (2008). Yüksek Öğrenime Yeni Başlayan Öğrencilerin Düşüncelerini Yazılı Olarak İfade Edebilme Becerilerinin Deđerlendirilmesi, Milli Eğitim Dergisi, Sayı 180, sayfa 227-236.
- Türk Dil Kurumu, Türkçe Sözlük. (2011). <http://www.tdk.gov.tr/>.
- ÖZTÜRK, Tuncay., AKÇAY, Sezgin., YİĞİT, Abdullah., TAŞDEMİR, Ercan., BAŞAK, Serkan. (2005). Gökkuşadı Türkçe Ders Kitabı 1, İstanbul: Dilset Yayınları.
- YILDIRIM, Ali., ŞİMŞEK, Hasan. (2011). Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri, 8. Basım, Ankara: Seçkin Yayınevi.